

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยว
อย่างยั่งยืนในชุมชนลุ่มน้ำกก จังหวัดเชียงราย ระยะที่ 1

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปี 2550

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2550 ถึง 30 กันยายน 2551

ชื่อผู้วิจัย นางสาวนุชบา สิทธิการ¹

นางสิริวัฒนา ไจมา²

การศึกษานี้เป็นการศึกษาระยะที่ 1 ของโครงการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนลุ่มน้ำกก มีวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาบริบทและสถานการณ์การท่องเที่ยว บทบาทของ อปท. ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชนต่อ อปท. ในการสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและศักยภาพของ อปท. ในการสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนลุ่มน้ำกก

การศึกษารอบคลุมพื้นที่ 22 หมู่บ้าน ในพื้นที่รับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ยาว และองค์การบริหารส่วนตำบลคอยฮาง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ระเบียบวิธีการศึกษาประกอบด้วย การศึกษาเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณและการใช้ข้อมูลทุติยภูมิประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงในประชากรที่เป็นภาคีการท่องเที่ยวในพื้นที่ การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม จำนวน 400 ชุดเพื่อศึกษาความต้องการของชุมชนต่ออปท. ในการสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการใช้แบบประเมินจำนวน 98 ชุด เพื่อประเมินความพร้อมของ อปท. ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนลุ่มน้ำกก

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและสถิติเชิงพรรณนา ส่วนข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการศึกษาทางสังคมศาสตร์ วิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ การกระจายค่าร้อยละ ค่าตัวกลางเลขคณิต ค่าอัตราส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถ่วงน้ำหนักคะแนน โดยใช้คุณสมบัติของความต่อเนื่องของคะแนนเป็นแนวทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าตัวกลางเลขคณิต

ผลการศึกษา

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โทรศัพท์ 053 91 6704

² กลุ่มงานแผนสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 จังหวัดลำปาง โทรศัพท์ 054 22 7201 ต่อ 18

การท่องเที่ยวในชุมชนลุ่มน้ำกกที่ผ่านมามีได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่ ณ ปัจจุบัน ภาคเอกชนภายนอกเป็นกลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์ส่วนใหญ่ เพราะมีศักยภาพในการให้บริการและการตลาด จึงทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนลุ่มน้ำกกประสบกับปัญหาด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และปัญหามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหากไม่ได้รับการแก้ไข

ความต้องการของชุมชนต่อ อปท. ในการสนับสนุนการท่องเที่ยวในพื้นที่ครอบคลุมประเด็นด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวก และการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยควรกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ชัดเจนและเปิดโอกาสให้ภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่

ทั้งนี้ อปท. ยังไม่มีความพร้อมในการพัฒนาการท่องเที่ยวด้วยตนเอง เนื่องจากขาดทักษะ ความรู้ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของ อปท. ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยครอบคลุมประเด็น การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยว การตลาดการท่องเที่ยวและการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคีการท่องเที่ยวและบริบทพื้นที่ซึ่งเอื้อต่อการสร้างงาน สร้างรายได้ โดยควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

ABSTRACT

Name of Project: The Development of Local Authority's Potentiality in Sustainable Tourism Management at the Maekok Basin, Chiang Rai Province, Thailand: Phase I

Researcher: Ms. Bussaba Sitikarn³
Ms. Siri wattana Jaima⁴

This study is the first phase of the development of local authority's potentiality in sustainable tourism management at the Maekok basin, Chiang Rai province, Thailand. The study aims to examine the context of tourism, the local authority's roles and potentiality in developing tourism as well as the locals' expectations upon the local authority in sustainable tourism management. The cases study included 22 villages in Doi Hang and Mae Yao Tambon Administrative Organizations (TAO).

The methodologies adopted for data collection included qualitative and quantitative approaches in combination with secondary data collection. Purposive sampling was employed to tourism stakeholders to obtain both qualitative and quantitative data. 400 Questionnaires were employed to tourism stakeholders to obtain their expectations upon tourism development issues. Moreover, 98 evaluation forms were directed to TAO's members to evaluate the potentials of local authority in tourism management. Content analysis and descriptive statistics were employed to the qualitative data. Statistical Package for Social Science (SPSS) was used to analyze the data from questionnaire survey. Percentage distribution, mean and standard deviation were employed to report data.

The study revealed that tourism at the Maekok basin has been supported by private and public sectors and NGOs. However, the most benefits from tourism are in hands of private sectors due to their ability in services and marketing. Therefore, tourism there faced with problems of management aspect and seems to be increasing without resolution. Thus, the local authority is expected to be more involved in tourism development in aspects of attraction, access, amenity and ancillary services. In addition,

³ Asst. Prof. /PhD. School of Management, Mae Fah Luang University, Chiang Rai province. Tel. 053 91 6704

⁴ Environmental Technical Officer, Regional Environment Official 2, 13 pakham Rd. Houyweing sub-district, Maung, Lampang province 52000, Tel. 054 22 7201 ext. 18

guidelines for tourism development shall be established as well as formulation of people participation in tourism development process.

However, lacking knowledge and skills on sustainable tourism development and its operation among the local authority's members is an obstacle in tourism management in the area. Therefore, this study suggests that to achieve sustainability, the local authority's potentiality in sustainable tourism management shall be developed according to stakeholders' expectation and the local context. These include issues of sustainable tourism planning and its operation, management of ecotourism and cultural tourism, tourism marketing and English for tourism.

